

AFDELING KNIP & PLAK

(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier III

Map 2

***Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië***

21 februari 1968-10 april 1968

www.MinisterieVanPropaganda.org

VIETNAM BULLETIN

THAILAND

de oorlog van nu,
de oorlog van straks

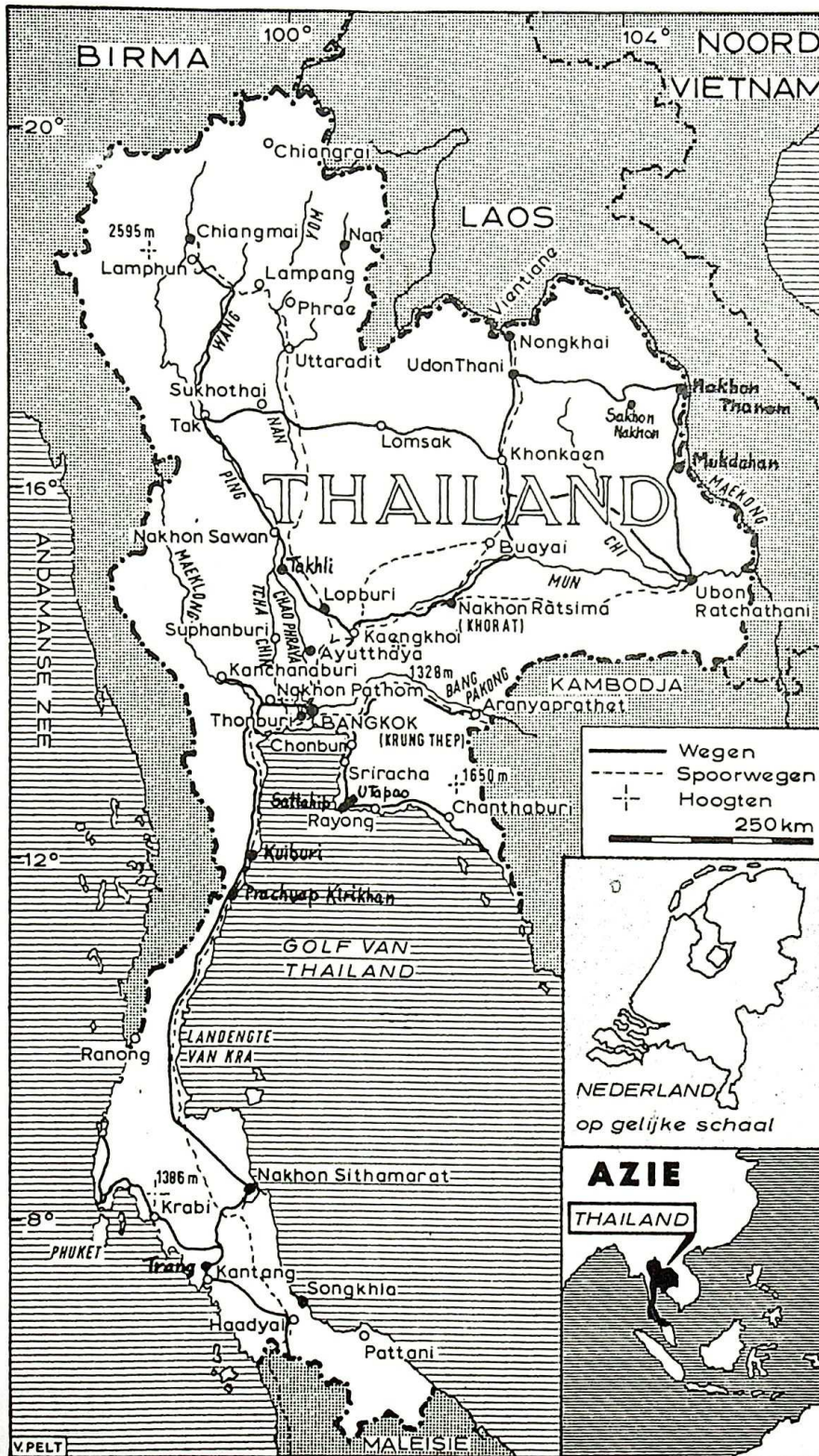
50 ct

tweede jaargang nr 22, 30 maart 1968

Verschijnt om de 14 dagen
 Redaktie: Jan Boonstra
 M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Benno Groeneveld
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redaktie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar, met stilzwij-
 gende verlenging. Buitenland f 7,- per half
 jaar. Los nr f 0,50

THAILAND

THAILAND

Rijk en gelukkig; zo schreef men enkele jaren geleden nog over Thailand. Thans spreekt men van Azië's tweede oorlogsfront.

Aan dit land is dit speciale nummer gewijd, en wel voornamelijk aan politieke en militaire aspecten. Aan de cultuur en de geschiedenis kan hier niet veel aandacht besteed worden, waardoor het beeld onvermijdelijk onvolledig blijft.

Juist studie van de geschiedenis van het Zuid-oostaziatische vasteland zou verduidelijken dat, ondanks de gemeenschappelijke traditie van het Theravada-Boeddhisme, belangrijke linguïstische en culturele variaties en langdurige politieke rivaliteiten mede ten grondslag liggen aan de huidige gespannen verhoudingen tussen Thailand enerzijds en Burma en Cambodja anderzijds.

Maar dan dringt zich tevens de conclusie op dat, naarmate het Amerikaanse ingrijpen in Zuidoost-Azië omvangrijker wordt, thans ideologische en raciale (westers-Aziatische) tegenstellingen de reeds bestaande verscherpen.

N.B. De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de noten op pag. 11.

I. ENKELE GEDEVENS (1)

Oppervlakte: 514.000 km² of wel 15 maal Nederland.

Klimaat: tropisch met afwisseling van een regen- en een droge tijd.

Aantal inwoners: ongeveer 33 miljoen, waarvan 85% Thai, 12% Chinezen, 2% Maleiers, verder nog een aantal Vietnamezen en bergstammen. De aanwezigheid van verschillende minderheidsgroepen vormt een belangrijk politiek probleem. Onder andere in het hoofdstuk over de guerrilla zal hierop nog worden gewezen. De positie van de Chinezen was vaak zeer precair; deels omdat zij een enorme economische macht vormden in het land, deels omdat hun politieke sympathieën vaak ergens anders lagen dan die van het regime te Bangkok.

Thans schijnt een soort "antagonistische symbiose" tot stand te komen tussen de politieke en militaire elite in Bangkok en de grote Chinese economische machthebbers. (2)

Godsdienst: Theravada Boeddhisme (93%), verder Mahayana Boeddhisten en Confucianen (voornamelijk Chinezen), Islamieten (2%) en 80.000 Christenen (vooral Rooms-Katholieken).

Economie: de voor de economie belangrijke exportproducten (rijst, rubber, tinerts en teakhout) zijn met een aantal nieuwe uitgebreid, o.a. maïs. Het belangrijkste exportartikel was altijd rijst; in 1963 nog voor ruim 600 miljoen gulden. De snelle bevolkingsgroei en de niet in gelijke mate toenemende rijstproductie hebben tot voorspellingen geleid dat binnen enkele jaren Thailand niet langer een van de grootste rijstexporteurs van Azië zal zijn. (3)

Dit zal nadelige gevolgen hebben voor de voedselsituatie in Azië (Hongkong, Singapore, Indonesië), maar geeft tevens aanleiding vraagtekens te plaatsen achter de traditionele bewering dat China het bezit van Thailand - voor de voeding van zijn eigen bevolking van 700 miljoen - van grote betekenis acht.

II. HISTORISCH OVERZICHT

A. De periode tot aan het begin van de samenwerking met de VS

Thailand, vóór 1939 en van 1945 tot 1948 officieel Siam geheten, wordt evenals vele andere Aziatische staten omgeven door talrijke mythen. Eén ervan wordt in stand gehouden door het land aan te duiden als "Land van de Vrijen" (Muang Thai). Interne politieke vrijheid is er echter nimmer geweest. Na eeuwenlang bestuur door absolute monarchen is na de revolutie van 1932 de macht spoedig in handen gekomen van autoritaire militaire leiders. Evenmin mag uit de aanduiding "Land van de Vrijen" geconcludeerd worden, dat Thailand het enige land in Z.O. Azië is geweest dat geheel vrij gebleven zou zijn van vreemde overheersing. In de 16e en 18e eeuw werd Siam door de Burmanen onder de voet gelopen en werd de oude hoofdstad Ayutia verwoest. In de 19e eeuw annexeerden Engeland en Frankrijk grote delen van de Siamese grensgebieden. Tevens hebben de westerse mogendheden, met name Engeland, Siam vele handelsverdragen weten af te dwingen, evenals exterritoriale rechten voor de in Siam gevestigde westerlingen, waardoor de onafhankelijkheid van het koninkrijk ernstig werd aangetast. Pas in 1939 heeft Siam zich geheel los kunnen maken van deze verplichtingen en werd de naam Thailand aangenomen. Maar in december 1941 verloor Thailand zijn onafhankelijkheid opnieuw door zonder enig verzet te capituleren voor de Japanse eisen, waarna de periode van samenwerking met en overheersing door Japan begon (1941 tot 1945).

Na de revolutie van 1932 werd koning Rama VII van de sinds 1782 regerende Chakri-dynastie gedwongen het land een constitutie te geven en moest hij een beperking van zijn macht aanvaarden. De revolutionaire Volkspartij was echter verdeeld. Er was een groep min of meer westers georiënteerde intellectuelen. Zij wilden de politieke structuur moderniseren en radicale economische hervormingen invoeren. De belangrijkste figuur van deze groep was Pridi Panomyong. Deze groep werd echter spoedig overvleugeld door ontevreden ambtenaren en militairen, die weinig belangstelling hadden voor democratische en economische hervormingen. Zij waren voornamelijk in verzet gekomen door de luxe van het hof, de grote invloed van de prinsen, het uitstellen van promoties en bezuinigingen op de militaire uitgaven. Het gevolg was dat er in de periode 1933 tot 1938, "de hoopvolle jaren van het constitutionalisme", van democratie weinig terecht kwam.

Na een staatsgreep begon in 1939 de militaire dictatuur met Pibun Songkhram. Zijn filosofie was anti-democratisch, naar Japanse en Duitse modellen van "state workshop". Hij wilde een autoritair bewind gebaseerd op het leger. Het volk moest opgevoed worden tot patriottisme en nationalisme. De naam Thailand werd aangenomen, zijnde het politiek en cultureel

huis van duizenden Thai-sprekenden in Burma, Laos, Cambodja en Yunnan (Zuid-China). Pibun werd in 1939 meteen al berucht om zijn scherpe anti-Chinese wetten. (Parallel met de opkomst van het Thaise nationalisme, sedert het begin van de 20e eeuw, loopt de groei van een anti-Chinese mentaliteit; reeds in 1914 verscheen een anti-Chinees pamflet "De Joden van het Oosten", waarschijnlijk afkomstig van koning Rama VI.) In 1941 besloot Pibun tot samenwerking met Japan; in 1942 volgde een oorlogsverklaring aan de VS en Engeland. Pridi Panomyong was het met deze koers niet eens, en vormde een ondergrondse guerrilla-beweging. Toen in 1944 duidelijk werd, dat Japan de oorlog ging verliezen, groeide in Thailand de vrees dat de Geallieerden het land na verovering als bezet gebied zouden beschouwen. De fascist Pibun werd tot aftreden gedwongen en na de capitulatie van Japan kreeg Pridi Panomyong grote invloed. Door grote concessies (o. a. afstand van tijdens de oorlog bezette gebieden in Burma, Laos, Cambodja en Malaya; intrekking van de anti-Chinese wetten) wist Thailand opnieuw internationale erkenning van zijn grenzen en zijn onafhankelijkheid te verkrijgen. In het geheim steunde Pridi Panomyong echter de strijd van de nationalistes in Vietnam, Laos en Cambodja tegen hun Franse overheersers. Na de oorlog hadden ongeveer 50.000 Vietnamese vluchtelingen zich in N.O. Thailand gevestigd en Pridi liet toe, dat zij recruten en materiaal naar Indo-China overbrachten.

In de periode dat Pridi Panomyong grote invloed had, neigde Thailand naar een politiek van solidariteit met de nationalistische en anti-koloniale bewegingen in Azië. In 1947 maakten de militairen echter een eind aan deze ontwikkeling. Zij grepen de macht en in 1948 wordt Pibun Songkhram opnieuw premier. De terugkeer van Pibun was het grote keerpunt. De macht komt nu definitief in handen van de militairen, de anti-Chinese maatregelen worden weer ingevoerd. Pridi vluchtte naar China. In de buitenlandse politiek oriënteert Thailand zich nu geheel op het westen; deelnemen aan de Koreaanse oorlog; drie verdragen met de VS betreffende economische, technische en militaire bijstand in 1950, scherp optreden tegen linkse en neutralistische bewegingen die een politiek van neutraliteit voorstaan; 1952: wet op de On-Thaise activiteiten.

B. De invloed van de VS op de interne ontwikkelingen in Thailand

De Verenigde Staten wilden Thailand maken tot een "bastion van de vrije wereld" in Z.O. Azië, de verdediging van het land organiseren tegen een aanval van Communistisch China. Prof. Frank C. Darling schrijft hierover het volgende:

"In weerwil van het feit dat openlijke agressie onwaarschijnlijk was vanwege de overduidelijk zwakke binnenlandse situatie in Communistisch China en de ongunstige geografische omstandigheden in het gebied, breidden de Verenigde Staten in korte tijd de Thaise strijdkrachten met 50.000 man uit tot 100.000. Alhoewel het land zeer weinig communisten telde, versterkten de Amerikanen de Thaise politiemacht en drongen aan op harde maatregelen ter onderdrukking van tegenstanders van de regering. Een uit 400 man bestaande Amerikaanse missie hielp bij de training van het Thaise leger en Amerika verschaftte grote hoeveelheden Amerikaans wapentuig. Het bescheiden technische hulpprogramma dat direct na de Tweede Wereldoorlog op gang was gebracht, werd in grote lijnen voor militaire doeleinden omgeboogen. De repercussies hiervan op de binnenlandse politieke situatie ontgingen de Amerikaanse autoriteiten grotendeels. Met de door de Verenigde Staten op grote schaal verleende militaire bijstand waren de Thaise militaire leiders in staat om hun invloed uit te breiden tot in bijna alle aspecten van het nationale leven. De corruptie bij de nieuwe militaire leiders overtrof die van de vroegere burgerlijke regimes aanzienlijk. De nog bestaande constitutionele instellingen die direct na de oorlog door de burgerregering in het leven waren geroepen werden in hun geheel afgeschaft. Politieke partijen of georganiseerde pressiegroepen werden verboden of door het heersende regime aan toezicht onderworpen. De politieke macht werd in toenemende mate gecentraliseerd, eerst door een driemanschap bestaande uit veldmaarschalk Phibun Songkhram, generaal Phao en generaal Sarit, en na 1958 door Sarit alleen, onder de strengste vorm van autoritair gezag die het moderne Thailand gekend heeft. Tijdens deze gehele periode ging Thailand in economisch opzicht aanzienlijk vooruit, maar een groot deel van de pas verworven welvaart ging naar enkele kleine groepen van gunstelingen, zoals de hoge legerofficieren, de grootgrondbezitters en Chinese zakenlieden. Duizenden ambtenaren bleven onderbetaald. Miljoen boeren ontvingen maar een fractie van de prijs die de verkoop van hun rijst had opgebracht. Ook op het gebied van onderwijs, opvoeding en gezondheidszorg werd vooruitgang geboekt. Moderne centra voor de volksgezondheid waren

er alleen in Bangkok en enkele provinciehoofdsteden. Er waren maar twee universiteiten met minder dan 15.000 full-time studenten. Lagere en middelbare scholen hadden gebrek aan onderwijzend personeel en de normen voor het onderwijs bleven laag. Deze omstandigheden vertraagden de ontwikkeling en droegen hun steentjes bij tot uitbreiding van misdadigheid en corruptie.

Men kan de Verenigde Staten niet verantwoordelijk stellen voor de grote tekortkomingen van het Thailand van die tijd. De militairen hadden Thailand reeds in hun macht toen de Amerikaanse politiek begon te proberen het land een grotere bescherming tegen communistische agressie te geven. Het merendeel van de economische en sociale problemen waren het gevolg van historisch en traditioneel gegroeide omstandigheden. Toch hield de grote nadruk van de Verenigde Staten op een bekrompen anti-communisme en een snelle opbouw van de militaire macht een steun in voor de pogingen van de Thaise militaire leiders om hun zeggenschap tot in de regering uit te breiden en een grote invloed op politieke en economische zaken te verkrijgen. Geen enkele andere groepering kon hen weerstaan. Binnen korte tijd werd een militaire carrière de meest geschikte weg naar posities van prestige, macht en welstand. In een tijd waarin het land meer technici, leraren en intellectuelen nodig had, trok het leger een onevenredig groot aantal van veelbelovende Thaise jongelui aan."(4)

C. De ontwikkeling van de Thais-Amerikaanse relaties na 1950

Om verschillende redenen wensten de militaire leiders in Thailand de banden met de VS nauwer aan te halen. In de eerste plaats wensten zij hun eigen positie te versterken in verband met de kritiek in het land zelf. Deze kritiek nam ernstige vormen aan toen bekend werd, dat generaal Phao en zijn politie betrokken waren bij de omvangrijke opiumsmokkel en generaal Sarit en zijn volgelingen voornamelijk geïnteresseerd bleken te zijn in commerciële ondernemingen. In de tweede plaats waren de militairen zeer bevreesd voor de ontwikkelingen in Indo-China, waar Vietminh troepen steun verleenden aan de bevrijdingsbewegingen in Laos en Cambodja in hun strijd tegen de Franse overheersers. Het lid worden van de Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie (ZOAVO-SEATO) bood de kans op een dubbele beveiliging. Opgericht in 1954 op initiatief van de Verenigde Staten met het doel - na het wegvallen van de Franse macht in Z.O.Azië - de westerse (Amerikaanse) invloed in dit gebied, en met name in Zuid-Vietnam, te handhaven, streefde de ZOAVO naar een gezamenlijk optreden om een gemeenschappelijk gevaar het hoofd te bieden. Maar tevens werd de mogelijkheid geopend zich te mengen in de interne aangelegenheden van Laos, Cambodja en Zuid-Vietnam door deze staten - ongevraagd en in strijd met de akkoorden van Genève - als protocolstaten aan dit verdrag toe te voegen. En vooral ten aanzien van Laos is dit een zaak waaraan Thailand grote waarde hecht, omdat het tot elke prijs wil voorkomen dat in Laos een links of neutralistisch regime zal worden gevormd. Toch stelde dit verdrag de Thaise militaire leiders zeer teleur. Niet alleen omdat slechts twee andere Aziatische staten toetraden (Pakistan en de Filippijnen) en Thailand zich politiek geheel isoleerde in Z.O.Azië, maar vooral omdat de lidstaten Frankrijk en Engeland niet bereid bleken te zijn de ZOAVO-legermacht in te schakelen ten gunste van de rechtse militairen in Laos.

Als in 1962 blijkt dat de rechtsen in Laos zich niet kunnen handhaven tegenover de Pathet Lao en neutralistische legers en zij gedwongen worden een coalitieregering te aanvaarden,

ADVERTENTIEFONDS

We ontvingen de volgende giften:

A.J.K. te D.H. f 5,-; R.P.S. te A. f 10,-; G.G.J.M.P. te R. f 5,-; A.A.H. te G. f 1,-; B.R.v.B. te U. f 3,60; T.T.-B. te O. f 10,-; H.B. te D. f 5,-; J.C.A.F. te A. f 10,-; J.S.B.M.d.P. te A. f 5,-; L.P.J.B. te A. f 10,-; G.S. te H. f 2,20; J.H. te H. f 10,-; H.P.M.B. te T. f 25,-; R.H. te L. f 10,-.

Totaal tiende verantwoording f 112,10. Alle goede gevers worden hartelijk bedankt. Er is opnieuw een advertentie in de Volkskrant geplaatst. Verdere giften blijven van harte welkom. Ons gironummer is 1281198 ten name van Vietnam Bulletin, onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

zijn de Thaise leiders diep geschokt in hun vertrouwen in de waarde van de ZOAVO. Zij werden echter spoedig gerustgesteld. De Verenigde Staten waren bereid:

1. een Amerikaanse legermacht in Thailand te stationeren;
2. de onafhankelijkheid van Thailand te garanderen en het land bij te staan ook als de andere ZOAVO-partners daartoe niet bereid zijn (de zgn. Rusk-Tanat verklaring van 1962).

Hiermee hebben de Thaise leiders bereikt wat zij al sinds 1954 hebben nagestreefd: een volledige VS-garantie betreffende hun veiligheid; en ook weer een dubbele garantie, want zowel tegen agressie (van buiten af) als tegen subversie (binnenlandse opstanden, die heel eenvoudig steeds als communistisch aangeduid kunnen worden). De twee voornaamste bepalingen van de zgn. Rusk-Tanat verklaring zijn (Tanat Khoman is minister van buitenlandse zaken van Thailand):

"De minister van buitenlandse zaken van de Verenigde Staten bevestigde opnieuw dat de Verenigde Staten het behoud van de onafhankelijkheid en de integriteit van Thailand van vitaal belang achten, zowel voor de Verenigde Staten als voor de wereldvrede. Hij benadrukt in krachtige bewoordingen het voornemen van Amerika om Thailand, haar bondgenoot en oude vriend, te steunen bij haar weerstand tegen communistische agressie en omverwerping (aggression and subversion). De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken verzekerde zijn Thaise collega ervan dat, indien een dergelijke agressie zou plaatsvinden, de Verenigde Staten voornemens zijn om de verplichtingen die voortvloeien uit het verdrag (ZOAVO) volledig na te komen, namelijk om handelend op te treden teneinde het gemeenschappelijke gevaar het hoofd te bieden overeenkomstig de constitutioneel daarvoor aangewezen weg. De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken legde er de nadruk op dat deze verplichting van de Verenigde Staten niet afhankelijk is van een daaraan voorafgaande toestemming van alle andere deelgenoten aan het verdrag, aangezien de verplichtingen van het verdrag zowel individueel als collectief gelden." (5)

D. Enige opmerkingen

1. De Verenigde Staten geven eigenmachtig en eenzijdig een nieuwe interpretatie aan de ZOAVO door de verdragsverplichtingen zowel als individueel als als collectief te beschouwen, terwijl het oorspronkelijke verdrag spreekt van een unaniem collectief besluit om tot hulpverlening aan een land over te gaan.
2. Sinds 1962 hebben zich ten aanzien van Thailand de volgende ontwikkelingen voorgedaan:
 - a. de stationering van 45.000 man Amerikaanse troepen, de aanleg door de Amerikanen van zeven grote vliegvelden, een diepzeehaven (Sattahip), wegen, oliepijpleidingen en militaire opslagplaatsen;
 - b. een steeds meer betrokken worden bij de strijd in Z.O.Azië. Het zenden van Thaise legereenheden naar Zuid-Vietnam, met de belofte in november jl. nog 20.000 man te sturen. Het actief deelnemen in Laos aan de strijd tegen de Pathet Lao en neutralisten. Het aan de Amerikanen beschikbaar stellen van in Thailand gelegen vliegvelden voor bombardementsvluchten op Noord-Vietnam. (Het is op grond van deze feiten niet verwonderlijk, dat het tweede Vietnam Tribunaal Thailand mede schuldig verklaard heeft aan de Amerikaanse agressie tegen Vietnam).

Oscar Chase (die twee jaar met het leger in Thailand samenwerkte), vat beide punten als volgt samen:

"De Amerikaanse strategische belangen in Thailand zijn diepgeworteld en nemen nog steeds in omvang toe. Tachtig procent van de bombardementsaanvallen op Noord-Vietnam worden uitgevoerd door vliegtuigen die op bases in Thailand gestationeerd zijn. Onze afhankelijkheid van Thailand is in hoge mate toegenomen met het klaarkomen van een vliegveld-annex-zeehavencomplex in Sattahip aan de golf van Thailand, dat groot genoeg is om te kunnen dienen voor de B-52 bommenwerpers van het Strategische Luchtcommando. Deze vliegtuigen waren tevoren op Guam gestationeerd, op vier maal zo grote afstand van Vietnam. Zeeschepen met grote diepgang zullen spoedig in Sattahip kunnen afmeren en dus zal de bevoorrading met brandstof, levensmiddelen en andere benodigdheden op eenvoudige wijze kunnen geschieden. De bouw van deze grote nieuwe basis is strategisch gezien van verderstrekkend belang dan alleen voor Thailand en Vietnam. De Verenigde Staten beschikken nu voor de eerste maal over een basis voor hun zwaarste typen bommenwerpers op het vasteland van Zuidoost-Azië. En zij zijn gestationeerd bij een volk dat openlijk toestaat dat Amerikaanse vliegtuigen

van zijn grondgebied opstijgen om een land te gaan bombarderen waarmee het niet eens in oorlog is. In één klap brengt Sattahip de Amerikaanse zware bommenwerpers op simpele wijze dicht bij India, Indonesië, Singapore en vanzelfsprekend ook bij China. In eenvoudige militaire termen: deze basis is van onschatbare waarde voor onze politiek van omsingeling van China." (6)

- c. het toenemend aantal guerrillabewegingen in Thailand zelf, en dit terwijl de opbouw van het Thaise leger eveneens in toenemende mate een Amerikaanse zaak is geworden. "De militaire hulp van de Verenigde Staten werd afgelopen jaar van 40 miljoen tot 60 miljoen dollar verhoogd, een bedrag dat overeenkomt met bijna de helft van het schrale defensiebudget van de Thaise regering zelf. De brandstof, de uitrusting, de voertuigen, de wapens en de ammunitie van het Thaise leger komen allemaal uit de Verenigde Staten." (7)

Gezien het bovenstaande rijst nu de vraag of de onafhankelijkheid van Thailand niet een fictie is geworden. T(h)anat Khoman heeft dit lange tijd met klem ontkend:

"Unilateraal staan wij de Verenigde Staten toe om van militaire faciliteiten gebruik te maken. Unilateraal, daar wil ik met klem de nadruk op leggen. Het is geen verplichting die uit een verdrag voortvloeit. Het is geen bilaterale overeenkomst." Voorts zei hij dat het betekende dat het land "volledig zijn soevereiniteit behield en zijn recht om de Amerikanen op ieder gewenst moment over de grens te zetten. Legaal gesproken is er hier geen Amerikaanse basis, daar er, om dat te kunnen zeggen, een specifieke overeenkomst moet zijn. In dit verband hebben wij geen enkele specifieke overeenkomst aangegaan die de Verenigde Staten het recht verleent om hier in Thailand een militaire basis te vestigen." (8)

The Daily Telegraph meldde echter:

"... in Bangkok circuleert het bericht dat de volledige details van het gentleman's agreement ... dat de Amerikanen het gebruik van Thaise militaire bases toestaat, voor de wat nerveuzere leden van het (Thaise) kabinet verborgen worden gehouden." (9) Dr. Caldwell geeft het volgende commentaar:

"Berichten uit Thailand wijzen er op dat er op het ogenblik van een toenemende betrokkenheid van de Verenigde Staten bij de contra-guerrillaoperaties sprake is, zowel in het Noord/Noordoosten als in het Zuiden. Het beeld lijkt onheilspellend veel op dat van het Vietnam van enkele jaren geleden. Het is voor de Thaise leiders al te laat om van gedachte te veranderen, tot een politiek van neutraliteit te besluiten en de Amerikanen te vragen om het land te verlaten; dit doen zou alleen maar resulteren in een door de Verenigde Staten geïnspireerde regeringswisseling die de macht in handen van kneedbaardere instrumenten zou leggen, waarvan er altijd wel ter plaatse een voorraadjé aanwezig is, in Thailand zoals overal elders in het "vrije" deel van Azië." (10)

3. De Tonkin-Golf resolutie (aug. 1964) en Thailand.

Er is hier geen ruimte in te gaan op de discussie rondom de incidenten in de Golf van Tonkin in juli en augustus 1964 - waar Amerikaanse kruisers werden aangevallen door

JOHNSON VOOR HET GERECHT-AKTIE

Door de Studentenvakbeweging en de ASVA zijn pamfletten uitgegeven waarin wordt uiteengezet welke daden de Amerikanen in Vietnam ten laste kunnen worden gelegd en hoe men zich in relatie tot de politie dient te gedragen. De financiering van deze pamfletten is tot nu toe gedeeltelijk door de verspreiders ervan betaald. Er is echter nog veel geld nodig om deze pamfletten te bekostigen. De verspreiders is namelijk slechts een deel van de werkelijke drukkosten in rekening gebracht. Bijdragen op postgiro 10 84 10 ten name van de ASVA of op Gemeentegiro A 2599. Vermeld: 'Johnson voor het Gerecht'-aktie.

In ons vorige nummer is helaas een ernstige fout geslopen. Het gironummer voor de bijdragen voor de verdediging van hen, die wegens de leuze 'Johnson Oorlogsmisdadiger' met de justitie in aanraking zijn gekomen, was onjuist afgedrukt. Het juiste nummer luidt: 'STEUNFONDS JOHNSON-PROCESSEN', Weesperstraat 51, Amsterdam, postgiro 13500 t. b. v. Gemeentegiro S 25900, of Gemeentegiro S 25900. Ook hier is iedere gift welkom.

Noordvietnamese torpedoboten - maar waarvan nu wel zeker is dat deze incidenten door de Amerikanen in scene gezet zijn. (11)

Wel moet hier gewezen worden op het grote belang van de daarop volgende, door het Congres aangenomen resolutie voor de Amerikanisering van Thailand:

"... want door het aannemen van de gezamenlijke Tonkin-Golf resolutie in augustus 1964 verleende het congres de president de vrijheid van handelen die hij nodig heeft. In tegenstelling tot wat men gewoonlijk denkt, was deze resolutie niet beperkt tot Vietnam. De tweede paragraaf zegt dat Amerikaanse strijdkrachten gebruikt mogen worden 'naar goeddunken van de president' om ieder ZOAVO-land te hulp te komen 'dat om hulp vraagt voor de verdediging van zijn vrijheid'. Thailand is een van de landen die het ZOAVO-verdrag heeft ondertekend. (I. F. Stone heeft de gedachte geopperd dat de tweede paragraaf is ingelast door Johnson om aan het verzoek van Thailand om enige vorm van hulp tegemoet te komen in ruil voor de toestemming om Amerikaanse aanvalsbommenwerpers op zijn territorium te stationeren.) (12)

"Bij gebrek aan een oorlogsverklaring aan Noord-Vietnam door het Congres waren zelfs de door de Verenigde Staten gesteunde commando-aanvallen door de Zuidvietnamese marine op de kust van Noord-Vietnam een inbreuk op het internationale recht. Het regelmatig bombarderen van Noord-Vietnam is een flagrant verkeerd hanteren van de verantwoordelijkheid van het Congres en is een schending van de voornaamste bepalingen van het internationale recht die de nationale soevereiniteit beschermen. Het officiële stilzwijgen van de Verenigde Staten en Thailand over de aanvallen vanaf bases in Thailand houdt een erkenning in van deze fundamentele onwettigheid. Nu Washington echter heeft erkend een kleine rol te spelen bij de training en uitrusting van troepen in het Noordoosten van Thailand, is het mogelijk dat er spoedig een bevestiging zal komen door Washington van deze luchtaanvallen. Op welke sancties zal het zich beroepen?

"Waarop anders dan op de Tonkin-resolutie. Technisch gesproken geeft de Tonkin-resolutie eenvoudigweg een wettige ondergrond aan represailles (het wordt aan de president overgelaten om uit te maken wat de provocatie is). In de praktijk wordt het echter steeds duidelijker dat samen met de wettelijke bepalingen ten aanzien van Vietnam door het Congres de Tonkin-resolutie er voor dient om de president een blanco volmacht te geven om de oorlog in die mate uit te breiden als hij nodig acht zonder de sancties van een constitutionele procedure. In sectie 2 verleende Johnson zichzelf het recht om 'alle noodzakelijke stappen te nemen' tegen Noord-Vietnam op verzoek van Thailand of Zuid-Vietnam - als een 'protocolstaat' - zonder de formele oorlogsverklaring door het Congres zoals die door het ZOAVO-verdrag vereist wordt."

"Toen het Congres zijn volmachten overdroeg aan de wettelijk dubieuze Tonkin-resolutie, was dat een eerste stap voor een niet meer te stoppen Amerikaanse escalatie van de oorlog in Azië, ofwel op verzoek van een samenwerkende Aziatische satellietstaat, of 'om iedere gewapende aanval op de strijdkrachten van de VS te voorkomen', of 'om verdere agressie te voorkomen', voor de periode 'die de president goeddunkt'. Het valt hierbij op dat deze resolutie alle 'noodzakelijke militaire uitgaven' dekt - dezelfde zin die ex-president Eisenhower onlangs gebruikte om zijn instemming te betuigen met het gebruik van kernwapens in Zuidoost-Azië, - en dat het het begrip agressor niet beperkt tot Noord-Vietnam. Volgens de Tonkin-resolutie is het denkbaar dat kernbommenwerpers, die in Thailand hun basis hebben, China aanvallen." (13)

E. Het huidige regime: enige opinies

"Sedert de eerste staatsgreep die in 1932 de monarchie omver heeft geworpen, hebben de Thais 30 kabinetten en zeven grondwetten gekend. Toen maakte in 1957 maarschalk Sarit Thanarat zich meester van de macht, ontbond de pasgekozen nationale vergadering en arresteerde ongeveer 100 links georiënteerde politici. De orde was hersteld. De huidige 'revolutionaire regering' functioneert nog steeds onder de krijgswetten uit de dagen van Sarit. Sarit overleed in 1963 en liet na de reputatie van een rücksichtlose politicus, een groot persoonlijk fortuin (150 miljoen dollar) en een grote groep echtgenotes die elkaar de buit betwistten. De regeringsleider is nu Thanom Kittikachorn, minister-president en minister van defensie, tegenover wie de Thais nogal gereserveerd staan. Hij heeft een lange militaire carrière doorlopen en gelooft dat Thailand alleen maar gered kan worden door een ambitieus programma van economische ontwikkeling. Zijn inspanningen zijn op enkele punten op indrukwekkende wijze beloond. Het land heeft een economisch groeipercentage van 7% per

jaar, alhoewel de meeste ontwikkeling rondom Bangkok plaatsvindt. De intellectuelen zijn in de regering vertegenwoordigd door de minister van buitenlandse zaken Thanat Koman, die zijn opleiding heeft gehad in Parijs en daarna zijn land heeft gediend als ambassadeur van Thailand bij de Verenigde Naties, en door Pote Sarasin, een advocaat, ex-minister-president en nu minister van nationale ontwikkeling.

Het wellicht meest controversiële lid van het kabinet is generaal Prapas Charusathien, minister van binnenlandse zaken, vice-minister-president en opperbevelhebber van het leger, die de hiërarchie van provinciale en districtsambtenaren bestuurt, evenals de politiemacht die het nu het meest te verduren heeft van de Thaise opstandelingenbeweging. Zijn macht is immens groot. Het is moeilijk, op een paar plichtsbetrachtende autoriteiten na, een Thai te vinden die iets goeds over hem kan vertellen. Prapas is zich bewust van zijn impopulariteit en is misschien tengevolge daarvan weinig enthousiast over een nieuwe grondwet voor Thailand, die al verschillende jaren lang in het vooruitzicht is gesteld. De afkondiging van de grondwet is herhaaldelijk uitgesteld tegen de protesten in van een verrassend scherpe Thaise pers en burgers als ex-minister-president Khuang Aphaiwongse en Pote Sarasin, die al begonnen zijn met het organiseren van politieke partijen. "Er kan geen grondwet zijn", gelooft Prapas, "voordat iedere communist opgeruimd is." "Veronderstel dat de communisten naar de stembureaus kwamen", zegt Prapas, "met ieder 20 kilo goud, wat zou dan het resultaat zijn? Als we een grondwet hebben en verkiezingen hebben gehouden en dit land communistisch wordt, zult u dan tevreden zijn?"

Regionale belangen beschikken niet over wettelijke kanalen waardoor zij hun grieven naar voren kunnen brengen. Alle provinciale autoriteiten worden door Bangkok benoemd (gewoonlijk door Prapas). Het zijn dikwijls mensen uit andere streken die over het algemeen niet bekend zijn met en onsympathiek staan ten opzichte van plaatselijke problemen. Dikwijls kunnen zij de plaatselijke dialecten niet spreken. Zij beschouwen taken in de provincie als tijdelijke verbanning uit Bangkok. Alhoewel de kwaliteit van deze ambtenaren gedurende de afgelopen twee jaar verbeterd is, is dat niet het geval met het systeem waardoor zij benoemd zijn. De Thaise bureaucratie is verregaand verzwakt door corruptie op zo'n grote schaal dat het praktisch tot een systeem geworden is. (Het hoofd van de politie, generaal Prasert Richirwongse, zegt luchtigweg dat als er geen corruptie was in de regering "er geen communistische opstandelingsbewegingen in Noordoost-Thailand zouden zijn".) Vrijwilligers van het Amerikaanse Vredeskorp in Nongkai zijn in moeilijkheden gekomen met hun gemeenschapsontwikkelingsprojecten omdat zij weigerden onkostenvergoedingen voor hun Thaise collega's te betalen." (14)

"De Amerikaanse politiek op niet-militair terrein in de tweede fase (na 1961, red.) heeft meer logica en rationaliteit te zien gegeven. Het militante anti-communisme van het verleden is gematigd en er wordt meer nadruk gelegd op economische en sociale ontwikkeling. Met Amerikaanse hulp verleent de Thaise regering meer steun aan de provincies, waar tot voor kort nog maar weinig vruchten van de moderne technologie bekend waren. Een groot deel van dit programma is geconcentreerd op de strategisch belangrijke noordoostelijke provincies. Er leiden nu goede wegen naar streken die vroeger verafgelegen en ontoegankelijk waren. Voor het eerst in de geschiedenis worden er buiten Bangkok universiteiten gebouwd. Er worden meer lagere en middelbare scholen opgericht. De rijsthandel is verbeterd en het land heeft meer welvaart gekregen. Toch blijven er vele van de vroegere binnenlandse pro-

TRIBUNAAL NUMMERS HERDRUKT

Beide Tribunaal-dubbelnummers zijn nu weer te bestellen. Men kan ze in bezit krijgen door f 2,40 over te maken op postgiro 1281198.

De Laos-Cambodja nummers, het nummer over de Chemische Oorlogvoering en de Amerika-nummers zijn helaas uitverkocht.

Overzicht van de nog verkrijgbare nummers: eerste jaargang: 9 t/m 20, en 26; tweede jaargang: 1, 2, 6 t/m 9, 11, 14 t/m 16, 18 t/m 21. Bestelling door overmaking van 40 cent per nummer voor de nummers t/m tweede jaargang nr 7, en 50 cent per nummer voor de daarna verschenen nummers. Aub ook verzendkosten overmaken (20 cent voor 3 exemplaren, 4 t/m 8 exemplaren 40 cent, 9 t/m 16 exemplaren 60 cent, meer dan 16 exemplaren 1 gulden).

blemen bestaan, en sommige zijn zelfs groter geworden. De huidige regering onder veldmaarschalk Thanom Kittikachorn is gematigder dan haar voorgangster, maar opnieuw strijden er nieuwgevormde groeperingen binnen de militaire leiding om de macht. De nieuwe poging om tot een of andere vorm van constitutionele regering te komen wordt nog belemmerd door de politiek die de nadruk legt op orde en veiligheid. De slechte verdeling van de welvaart gaat voort misdaad en corruptie te kweken. De ambtenaren hebben sinds 1951 geen salarisverhoging gehad, snelle inflatie ten spijt. De nieuwe provinciale universiteiten in Chiangmai, Khonkaen en Songkhla ontvangen schriële fondsen en povere steun van de centrale regeringen." (15)

Tot slot Tanat Khoman: "Waarom zijn zij (de communisten, red.) niet verder gekomen in Thailand? De reden is dat er een groot onderscheid is tussen dit land en Laos en Vietnam. Laos en Vietnam hebben een geschiedenis van koloniaal wanbestuur. Thailand is anders. Wij hebben een efficiënt en effectief ambtelijk bestuursapparaat, wat Laos en Vietnam niet hebben. Wij hebben ook een volk dat een eenheid is en een verlicht leiderschap in de persoon van de koning (de klarinet spelende, maar praktisch van alle macht beroofde Bhumibol, red.) die een verenigend element vormt voor het gehele volk. Dit bestaat niet in andere Zuidoost-aziatische landen. Wij bieden weerstand door te vechten en ook door alles omvattende sociale en economische ontwikkeling. Twee jaar geleden hebben we de Yanhee Dam geopend, de grootste in Zuidoost-Azië en op één na de grootste in heel Azië. Vorig jaar hebben we twee andere in gebruik gesteld, de Nampung en de Nampung dammen. Ook bouwen wij wegen, fabrieken, hospitalen, en wij zijn bezig nog een vierde dam te bouwen in Uttaradit.

De communisten hebben getracht hun pogingen te intensiveren, maar hun hulpbronnen zijn beperkt. Hun activiteiten in Thailand zijn groter geworden omdat zij gedeeltelijk gedwongen werden zich uit Zuid-Vietnam terug te trekken. Vanwege steeds groter wordende druk moesten zij naar Laos en Cambodja uitwijken, vanwaaruit zij druppelsgewijs in Thailand binnenkomen. Dit is het gevolg van de verbetering van de situatie in Zuid-Vietnam, maar het heeft ook op ons zijn uitwerking." (16)

F. Amerikaanse bases in Thailand (17)

De 45.000 Amerikaanse militairen - voornamelijk luchtmacht personeel - zijn over verschillende bases verdeeld. De belangrijkste zijn: De marinebasis Sattahip - groot militair depôt, opslagplaats voor tactische nucleaire wapens - en de daarbij gelegen luchtbasis U Tapao met de langste landingsbanen van Z.O. Azië, basis voor de 'blinde' B-52's (blind genoemd omdat zij hun bommenlast - 22 ton - op 13 km hoogte afwerpen) en zodanig aangelegd dat een snelle 'inflow' van troepentransportvliegtuigen mogelijk is. Andere belangrijke bases: Khorat (Nakhon Ratchasima of Ratchima), Udon (Udon), Ubon (Ubon Ratchathani), Takhli, Nakhon Phanom, en Don Muang. Er zouden nog enige bases in aanbouw zijn: Khon Kaen en Phitsanulok. Verder kam-

pen van US Special Forces waar Thais getraind worden in guerrillabestrijding in Sakhon Nakhon en Lopburi, radarstations in Ubon, Mukdahan en Chiang Mai. Een groot aantal typen vliegtuigen zijn op deze bases gestationeerd. De reuzen B-52's, gevechtsbommenwerpers, supersonische straaljagers, vliegtuigen voor luchtverkenning en luchtfotografie, helikopters voor troepentransport, guerrillabestrijding en het oppikken van luchttroepen wier vliegtuigen boven Noord-Vietnam zijn neergeschoten.

(wordt vervolgd)

VERWIJZINGEN, TEVENS OPGAVE VAN ENIGE LITERATUUR

1. zie ook: Thailand. Nr 82 uit de serie Landendocumentatie van het Koninklijk Instituut voor de Tropen.
2. Over de positie van de Chinezen in Thailand o. a. : J. P. L. Jiang: The Chinese in Thailand: Past and Present. (Journal of S. E. Asian History, maart 1966). Verder werken van G. W. Skinner en K. P. Landon, e. a.
3. E. van Roy: The Malthusian squeeze on Thailand's rice economy. (Asian Survey, juli 67).
4. Frank C. Darling in a) Asian Survey, april 1967, b) Christian Science Monitor, 12.10.67.
5. Frank E. Lomax: Thailand: the war that is, the war that will be. 1967.
6. Oscar Chase: Thailand: ally or quagmire (Liberation, april 1967).
7. Peter Breastup; New York Times, 5-7-1967.
8. New York Herald Tribune; 15-6-1966.
9. Dailey Telegraph; 23-6-1966.
10. M. Caldwell in M. C. F. mei/juni 1967.
11. G. van Benthem van den Bergh: Vietnam en het Westen (Vlugschrift van de Gids nr 6 - 1967). De Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen o. l. v. senator Fulbright heeft een onderzoek ingesteld naar de ware toedracht van de incidenten. Het laatste woord hierover is nog niet gesproken. H. Neuman kwam voorlopig tot de volgende conclusies (KRO/TV documentaire, 5-3-1968):
 1. geruime tijd vóór de incidenten van Tonkin lag er al een plan voor bombardementen gereed;
 2. de betrokken Amerikaanse torpedootjagers vervulden, met behulp van elektronische apparatuur, een spionageopdracht en ze hadden toestemming van Washington om daarbij indien nodig de twaalfmijlszone binnen te gaan;
 3. het is de vraag of het tweede incident zich wel ooit heeft voorgedaan (Noord-Vietnam heeft de tweede aanval steeds ontkend);
 4. of er nu één of twee aanvallen zijn geweest, er is overijld en op veel te zware schaal gereageerd. (NRC 6-3-1968)
12. zie 6.
13. Carol Brightman: Thailand under wraps (Viet Report, okt. 1966).
14. Orville Schell: Thailand: privileged sanctuary (The New Republic, 30-9-1967).
15. zie 4.
16. The Chr. Science Monitor, 8-5-1967.
17. zie o. a. : Chr. Science Monitor, 8-5-1967; Le Nouvel Observateur, 11-5-1967 en Figaro, 10-11-1967.

MEDEDELINGEN

Comité voor de Vrede 1961 (Plant. Middenlaan 32, Amsterdam, tel. 58889) houdt op zaterdag 13 april een betoging. Vertrek: Oosterdokkade (bij CS) Amsterdam. Om 2 uur. Sluiting in Oude RAI van 3.30 tot 5 uur. Leuzen: "Vrede in Vietnam, stopzetting bombardementen, terugtrekking van alle Amerikaanse troepen uit Vietnam, Nederland uit de NATO, de NATO uit Nederland, onderhandelingen met het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam en de Democratische Republiek Vietnam."

Dordrecht. De werkgroep voor Vrede en Ontwikkeling (secr. Grotekerksplein 8, Dordrecht, tel. 01850-36947) organiseert van 6 t/m 13 april een Vietnamweek. Vertoning films, inzameling voor medicamenten voor slachtoffers, etc. 7 April wordt in de kerken het thema: "Hier palm zondag, Vietnam napalmzondag" behandeld. Op 13 april leeddemonstratie in het thema "haal Vietnamese kinderen hierheen". Tocht begint om 3 uur vanaf Statenplein. Na afloop bijeenkomst in Grote Kerk (of in Philgebouw) met sprekers o.a. O.M. Boetes en J. Slavenburg (adoptie).

Rotterdam. Het Nationaal Comité Vietnam, afdeling Rotterdam en omstreken, deelt mee dat de intekenlijsten voor de Medische hulpactie van het NCV te krijgen zijn bij: A.C.v.d.Bemt, Aleidisstraat 57b te Rotterdam en bij mw.M.J. Luinge-Eijbersen, Korianderstraat 37, Hoogvliet (tel. 010-162130). Rechtstreekse bijdragen kunnen gestort worden op postgiro 1520600 tnv Medische Hulpactie Vietnam, Amsterdam.

Boeken voor Hanoi (p.a. M.Minnaert, Zuilenstraat 25 bis, Utrecht) heeft bij de vorig jaar begonnen actie f 9000,- opgebracht. Verscheidene belangrijke zendingen zijn verzonden, o.a. over tropische landbouw, het Handbuch der Physik (61 delen), Theilheimer, Synthetic Methods of Organic Chemistry (21 delen). In Frankrijk is een nieuwe inzameling begonnen. Het aanbevelingscomité in Holland (o.a. de hoogleraren Delfgaauw, De Graaf, Groenewold, De Haas, De Jager, Klomp, De Wilde, Wertheim) doet een nieuw beroep geld te storten. Bijdragen te zenden via AMRO-Bank, Utrecht, postgiro 2900, rekening 'Boeken voor Hanoi'.

De studentenvereniging Pericles (secr. Prinsengracht 241, kamer 37, tel. 227354, Amsterdam) houdt een inzamelingsactie van geld t.b.v. het Bevrijdingsfront op de Nederlandse Universiteiten. Bijdragen kunnen gestort worden op Gem. Giro P 2221 tnv Pericles. Op bovenstaand adres zijn bovendien steunbonnen, zowel voor eigen koop als voor doorverkoop, te verkrijgen.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND

Stud. Centr. Vredesthematiek
Walkartweg 20 26
ZEIST